

ምዕራፍ አንድ

እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን መደመር እና መቀነስ

1.1 እስከ 100 ያሉ ሙሉ ቁጥሮችን ክለሳ

ቀጥሎ ያሉትን ሣጥኖች ተመልከቱ። በእያንዳንዱ ሣጥን ውስጥ ያሉትን ምስሎች ብዛት በተሰጠው ክፍት ቦታ ላይ ሙሉ።

_____ ዶሮዎች	_____ ተማሪዎች	_____ ሙዞች

ተግባር 1.1 የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን በመሆን ተወያዩባቸው።

- አንድ ሰው ስንት አፍንጫ አለው?
- ጓደኞችሁ ስንት ጆሮዎች አሉት/አሏት?
- በመማሪያ ክፍላችሁ ውስጥ ያሉት ጠረጴዛዎች ስንት ናቸው?
- በመማሪያ ክፍላችሁ ውስጥ ያሉት ወንበሮች ስንት ናቸው?
- በቀኝ እጆቻችሁ ላይ ስንት ጣቶች አሏችሁ?
- በሁለቱ እጆቻችሁ ላይ ስንት ጣቶች አሏችሁ?
- የሚከተሉትን ጥያቄዎች መልሱ።

ሀ) ከ1 ቀጥሎ ያለው ሙሉ ቁጥር _____ ነው።

ለ) ከ1 የሚቀድመው ሙሉ ቁጥር _____ ነው።

ሐ) የ9 ቀዳማይ ቁጥር _____ ነው።

መ) የ9 ተከታይ ሙሉ ቁጥር _____ ነው።

8. ቀጥለው ለተሰጡት ሙሉ ቁጥሮች ቀዳማይና ተከታይ ፈልጉ::

ሀ) የ10 ቀዳማይ _____ ሲሆን ተከታይ _____ ነው::

ለ) የ30 ቀዳማይ _____ ሲሆን ተከታይ _____ ነው::

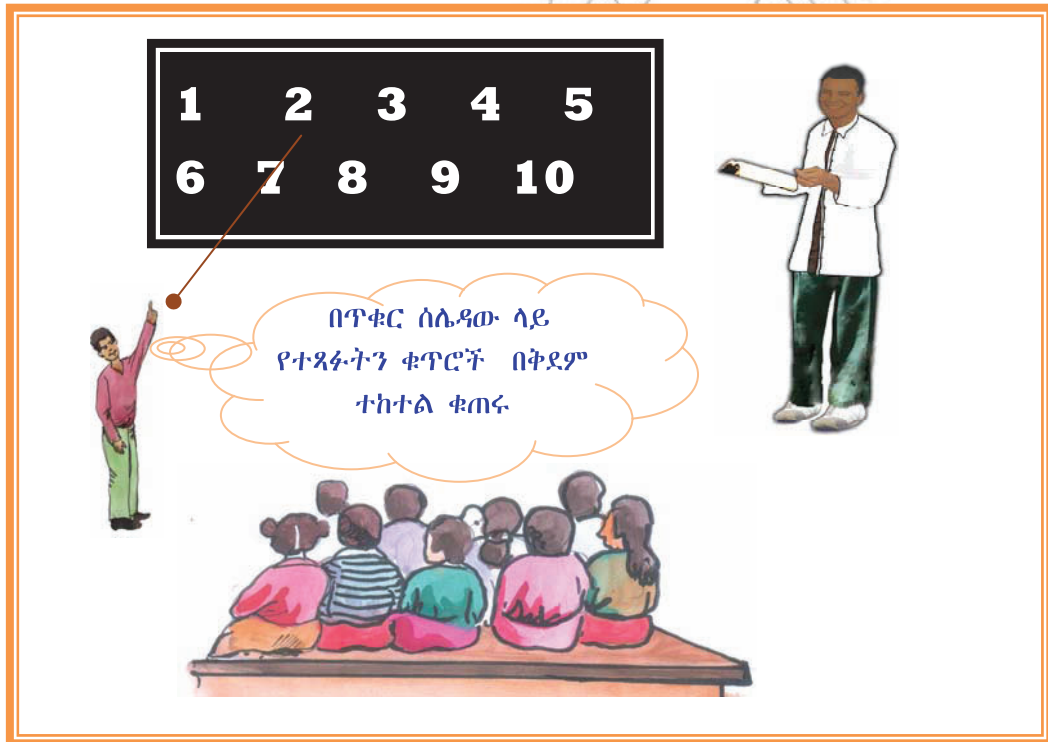
ሐ) የ51 ቀዳማይ _____ ሲሆን ተከታይ _____ ነው::

መ) የ75 ቀዳማይ _____ ሲሆን ተከታይ _____ ነው::

ሠ) የ99 ቀዳማይ _____ ሲሆን ተከታይ _____ ነው::

መልመጃ-1 ሀ

1. ከሚከተለው ስዕል ምን ትረዳላችሁ?

2. ባዶ ቦታውን ሙሉ::

ሀ) 10 ፣ 15 ፣ 20 ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ 45::

ለ) 10 ፣ 20 ፣ 30 ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ 80::

ሐ) 5 ፣ 15 ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ፣ _____ ::

3. የሚከተሉትን ቁጥሮች ስርአት ተገንዝባችሁ በስርአቱ መሰረት የቀሩትን ሙሉ ቁጥሮች በባዶ ቦታው ሙሉ።

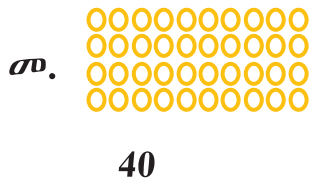
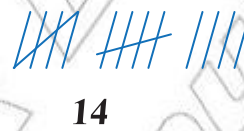
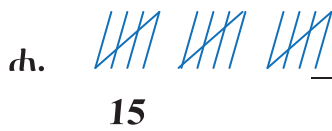
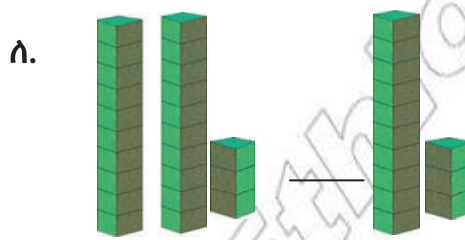
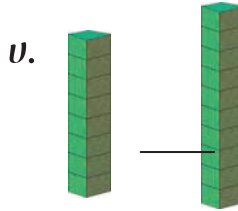
ሀ) 5 _____ ፣ 15፣ _____ ፣ 25፣ _____ 35፣ 40፣ _____ ።

ለ) 18፣ 16፣ _____ ፣ _____ ፣ 10፣ _____ ፣ _____ ፣ 4።

ሐ) 78፣ 79፣ _____ ፣ _____ ፣ 82፣ _____ ፣ _____ ።

መ) 99፣ 96፣ 93፣ _____ ፣ 87 _____ ፣ _____ ።

4. የሚከተሉትን ጥንዶች በብዛታቸው < ፣ > ፣ = በመጠቀም አወዳድሩ።

ሠ. 15 _____ 10 + 5

ረ. 90 + 9 _____ 100

5. ለሚከተሉት ሙሉ ቁጥሮች ቀዳማዬ ሙሉ ቁጥሩን አግኙ።

ሀ) 16 ለ) 25 ሐ) 40 መ) 66 ሠ) 77 ረ) 84

6. ለሚከተሉት ሙሉ ቁጥሮች ተከታይ ሙሉ ቁጥሩን አግኙ።

ሀ) 12 ለ) 23 ሐ) 37 መ) 55 ሠ) 89 ረ) 99

7. በተሰጡት ሁለት ቁጥሮች መካከል ያሉትን ሙሉ ቁጥሮች አንድ በአንድ በቅደም ተከተል ዘርዝሩ።

ሀ) 15 እና 22 ለ) 81 እና 95 ሐ) 65 እና 75 መ) 8 እና 17

8. ከተሰጡት ሙሉ ቁጥሮች ቀጥሎ ያሉትን አምስት አምስት ሙሉ ቁጥሮች በቅደም ተከተል ዘርዝሩ።

ሀ) 0 ለ) 10 ሐ) 2 መ) 40 ሠ) 5 ረ) 90

የቁጥር ቤት ፅንሰ ሀሳብ

ቀጥሎ የተመለከተው ሰንጠረዥ እስከ ሁለት የቁጥር ሆኔ ያላቸውን ሙሉ ቁጥሮች የቁጥር ቤትን ያመለክታል።

ቁጥር	የአስር ቤት	የአንድ ቤት	ሲነብ
83	8	3	ሰማንያ ሶስት
49	4	9	አርባ ዘጠኝ
71	7	1	ሰባ አንድ

መልመጃ-1 ለ

1. የሚከተሉትን ቁጥሮች በቁጥር ቤት ተንትኑ።

ምሳሌ:- $65 = 60 + 5$ በዚህ ቁጥር ላይ 6 አስሮች እና 5 አንዶች አሉ።

ሀ) $88 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$ በዚህ ቁጥር ላይ አስሮች እና አንዶች አሉ።

ለ) $62 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$ በዚህ ቁጥር ላይ አስሮች እና አንዶች አሉ።

ሐ) $98 = \underline{\quad} + \underline{\quad}$ በዚህ ቁጥር ላይ አስሮች እና አንዶች አሉ።

2. ቀጥሎ ያሉትን ቁጥሮች በአሃዝ ጻፏቸው።

ሀ) 5 አስሮች እና 9 አንዶች = ::

ለ) 8 አስሮች እና 5 አንዶች = ::

ሐ) 4 አስሮች እና 0 አንዶች = ::

መ) 6 አስሮች እና 6 አንዶች = ::

3. የሚከተሉትን በአሃዝ ጻፏቸው።

ሀ) ሰማንያ ሶስት

መ) ሰባ አምስት

ሰ) አርባ አራት

ለ) አርባ ሰባት

ሠ) ሠላሳ ሁለት

ሸ) አስራ ሦስት

ሐ) ዘጠና ስድስት

ረ) ስልሳ ሦስት

ቀ) አስራ አምስት

በ) አስራ ሰባት

4. በሚከተሉት ቁጥሮች ውስጥ የ4 ቁጥርን የቤት ዋጋ ሰይሙ።

ሀ) 84

ሐ) 74

ሠ) 94

ሰ) 43

ለ) 46

መ) 40

ረ) 48

ሸ) 99

1.2 እስከ 20 ያሉ መሉ ቁጥሮችን መደመርና መቀነስ ክለሳ

የቡድን ሥራ 1.1

1. ለሚከተሉት መሉ ቁጥሮች በምሳሌው መሠረት ድምራቸውን አግኙ።

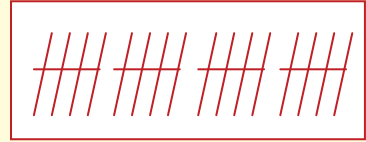
8

+

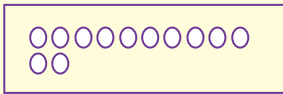
7

=

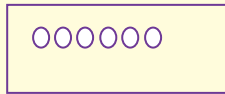
15

2.

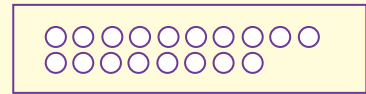
12

+

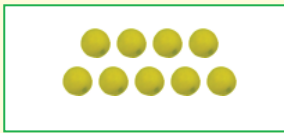
6

=

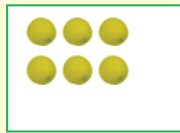
18

ሀ.

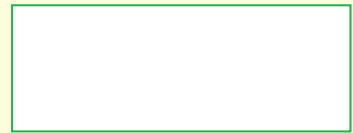
9

+

6

=

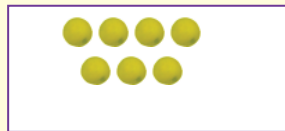

ለ.

12

+

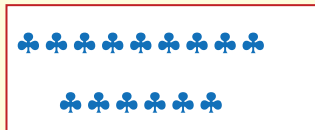

7

=

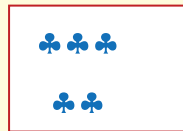

ሐ.

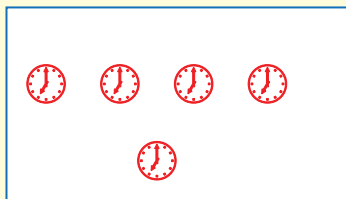
15

+

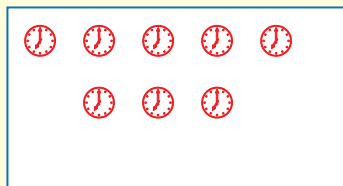
5

=

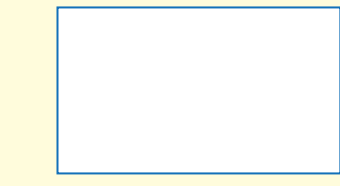
5

+

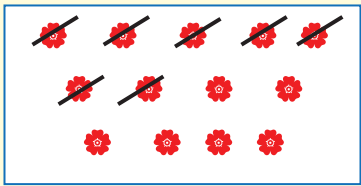
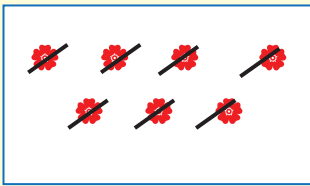
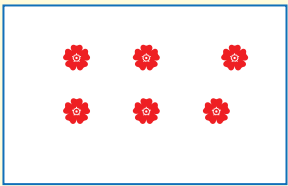
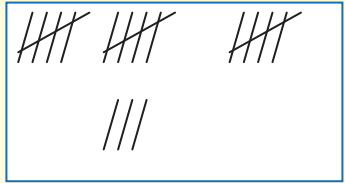
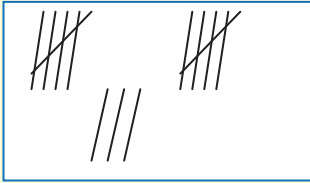

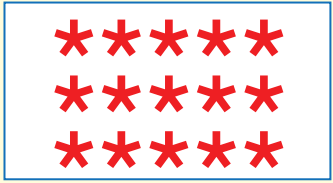
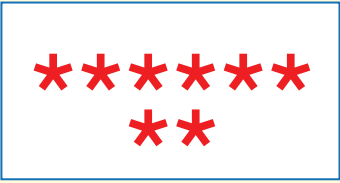
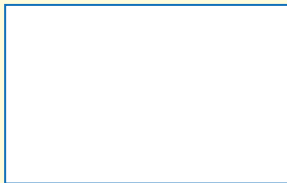

8

=

3. ቀጥሎ የተሰጡትን ምስሎች በመመልከት በምሳሌው መሠረት ቀንሱ።

ሀ.			
	13	-	7
		=	6
ለ.			
	18	-	13
		=	_____
ሐ.			
	20	-	10
		=	_____
መ.			
	15	-	8
		=	_____

4. ቀጥሎ የተመለከተውን የመደመር ሠንጠረዥ መሙሉ።

+	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	2		4							11
2		4		6						
3			6		8			11		13
4				8		10			13	
5					10		12			
6	7			10		12		14		
7		9					14		16	
8			11					16		18
9				13					18	
10		12			15					20

5. የሚከተሉትን ጥያቄዎች አስሉ።

ሀ. $8 - \square = 2$

ለ. $4 + \square = 12$

ሐ. $15 - \square = 4$

6. የሚከተሉትን የቃላት ፕሮብሌሞች ፍቱ።

ሀ. አቶ አበበ 12 ብርቱካኖች ከጓሯቸው ለቅመው ለሶስቱ ልጆቻቸው ሁለት ሁለት ብርቱካን ሰጧቸው። አቶ አበበ ስንት ብርቱካኖች ይቀሯቸዋል?

ለ. አንድ ባለ ሁለት አሀዝ ቁጥር አስቡ። የአሰባችሁት ቁጥር የአንድ ቤት አሀዝ 7 ሆኖ በአስር ቤት እና በአንድ ቤት ያሉት ቁጥሮች ልዩነት 2 ቢሆን እናንተ ያሰባችሁት ቁጥር ስንት ነው?

ሐ. በክፍል ውስጥ 30 ተማሪዎች አሉ። 12ቱ ወንዶች ተማሪዎች ቢሆኑ የሴት ተማሪዎች ብዛት ስንት ነው?

መ. ሁለት ጓደኞቻችሁ አንዱ 3 ሌላው 5 ብርቱካኖች ቢሰጧችሁ አሁን በአጠቃላይ ስንት ብርቱካኖች አሏችሁ?

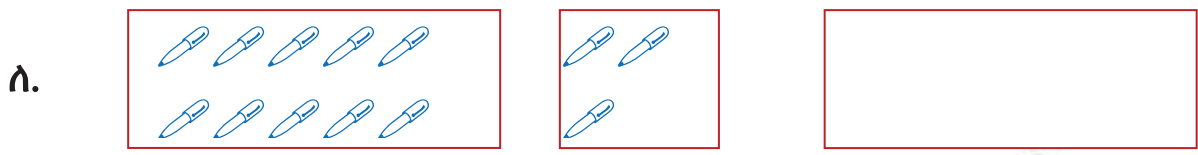
ተግባር 1.2 የሚከተሉትን ጥያቄዎች በቡድን በቡድን በመሆን ተወያዩባቸው።

1. የባለ አንድ አሀዝ ቁጥሮች ስንት ናቸው?
2. ትንሹ ባለ አንድ አሀዝ ቁጥር ስንት ነው?
3. ትልቁ ባለ አንድ አሀዝ ቁጥር ስንት ነው?
4. ትንሹ ባለ ሁለት አሀዝ ቁጥር ስንት ነው?
5. የትልቁ እና የትንሹ የባለ አንድ አሀዝ ቁጥር ልዩነት ስንት ነው?

1. የሚከተሉትን በምሳሌው መሠረት ደምሩ።

ምሳሌ:- $\boxed{\text{*****}} + \boxed{\text{*}} = \boxed{\text{*****}}$
 $10 + 1 = 11$

ሀ. $\boxed{\text{###}} + \boxed{\text{##}} = \boxed{\phantom{\text{###}}}$
 $10 + 2 =$

10 + 3 =

10 + 7 =

1.3 ባለአንድ አሃዝ ቁጥርን ከባለ ሁለት አሃዝ ቁጥር ጋር ያለ አለኝታና ያለ ብድር መደመርና መቀነስ

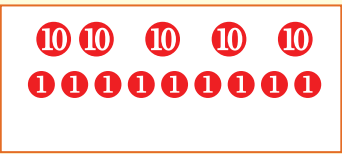

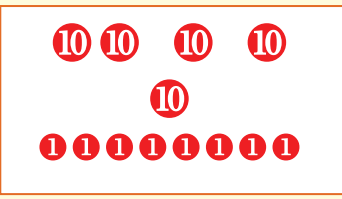

1. የሚከተሉትን ደምሩ።

- ሀ. $10 + 1 =$ _____ መ. $10 + 4 =$ _____ ሰ. $10 + 7 =$ _____
- ለ. $10 + 2 =$ _____ ሠ. $10 + 5 =$ _____ ሸ. $10 + 8 =$ _____
- ሐ. $10 + 3 =$ _____ ረ. $10 + 6 =$ _____ ቀ. $10 + 9 =$ _____

2. የሚከተሉትን በምሳሌው መሰረት ቀንሱ።

ምሳሌ፡-

10	-	1	=	9
ሀ.				
10	-	2	=	_____
ለ.				
10	-	8	=	_____

ሐ.					
	60	-	10	=	_____
መ.					
	59	-	2	=	_____
ሠ.					
	58	-	8	=	_____

3. ባዶ ቦታውን ሙሉ::

ሀ. $57 - 4 =$ ____	ሠ. $65 - 4 =$ ____	ቀ. $88 - 8 =$ ____
ለ. $47 - 3 =$ ____	ረ. $68 - 8 =$ ____	ቤ. $98 - 8 =$ ____
መ. $56 - 6 =$ ____	ሸ. $78 - 8 =$ ____	ተ. $99 - 9 =$ ____

መልመጃ-1 ሐ

1. በቤታችሁ ውስጥ 15 ቦጎች አሉ:: ሶስቱ ቦጎች ተሸጡ:: በቤት ውስጥ የቀሩት ቦጎች ስንት ናቸው?
2. አቶ አለማየሁ በኪሱ 18 ብር አለው:: ለአቶ ክንፈ 7 ብር ቢሰጠው አለማየሁ በኪሱ የቀረው ብር ምን ያህል ነው?
3. አንድ ተማሪ ከአባቱ 10 ብር ከእናቱ 6 ብር ለደብተርና እስክራብቶ መግዣ ተሰጠው:: በአጠቃላይ ተማሪው ከቤተሰቡ ስንት ብር ተሰጠው?
4. የ6፣ 7 እና 4 ድምር ስንት ነው?

1.4 ባለአንድ አሃዝ ቁጥርን ከባለ ሁለት አሃዝ ቁጥር በአለኝታ እና በብድር መደመርና መቀነስ

ምሳሌ:- ሀ.

አሃዝ	አስር ቤት	የአንድ ቤት
36 +5 41	□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□	□□□ □□□
	30 +	6
	_____	□□□□□ 5
41	□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□	□
	40 + 1 =	41

ምሳሌ:- ለ. 62 - 7

$$60 + 2 - 7$$

$$50 + 12 - 7$$

አሃዝ	አስር ቤት	አንድ ቤት
62	6	2
-7	-	7
55	□□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□ □□□□□□□□□□	□□□□□□ 12
	50	
	-	□□□□□□ 7
	50	□□□□□ 5

55

ተግባር 1.3 በብድን በመሆን አስሉ።

አስሉ

ሀ. 72 + 8	ለ. 68 + 2	ሐ. 42 + 8	መ. 87 + 3

አስሉ

ሀ. $63 - 8 = 55$ ለ. $24 - 6 = \underline{\quad}$ ሐ. $31 - 9 = \underline{\quad}$ መ. $45 - 8 = \underline{\quad}$

😊 አስተውሉ የመደመርን ውጤት በመቀነስ የመቀነስን ውጤት በመደመር ማረጋገጥ ትችላላችሁ።

ምሳሌ:-

- ሀ) $63 + 4 = 67$ ምክንያቱም $67 - 4 = 63$ ስለሆነ ነው።
- ለ) $83 + 9 = 92$ ምክንያቱም $92 - 9 = 83$ ስለሆነ ነው።
- ሐ) $72 - 10 = 62$ ምክንያቱም $62 + 10 = 72$ ስለሆነ ነው።
- መ) $\square + 54 = 92$ ምክንያቱም $92 - 54 = \square$ ስለሆነ ነው።
- ሠ) $\square - 3 = 70$ ምክንያቱም $70 + 3 = \square$ ስለሆነ ነው።

መልመጃ-1 መ

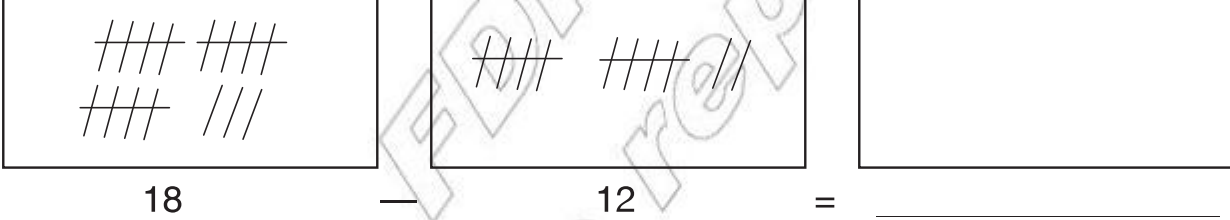
1. የቃላት ፕሮብሌሞች (ጥያቄዎች) ፍቱ።

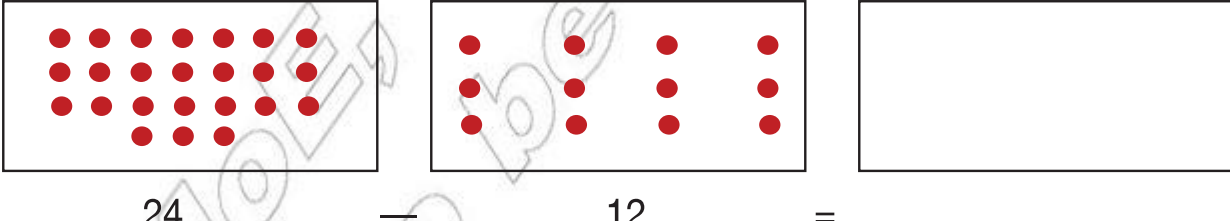
ሀ) አጥናፉ ከቤት ወደ ት/ቤት ለመሄድ 7 ኪ.ሜ ይጓዛል። በደርሶ መልስ ጉዞ አጥናፉ ምን ያህል ኪ.ሜ. ይጓዛል።

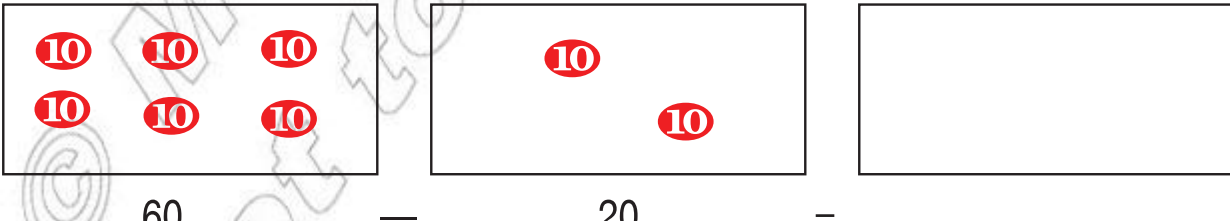
ለ) በአንድ የእግር ኳስ ጨዋታ ሁለት ቡድኖች ይጫወታሉ። በእያንዳንዱ ቡድን 11 ተጫዋቾች ይሰለፋሉ። በአጠቃላይ በሜዳው ላይ ያሉ ተጫዋቾች ስንት ናቸው?

1.5 ሁለት ባለ ሁለት አሃዝ ሙሉ ቁጥሮችን ያለ አለኝታ እና ያለ ብድር መደመር እና መቀነስ

መቀነስ
ቀጥለው የተሰጡትን ምስሎች በመመልከት ቀንሱ።

ሀ) $18 - 12 = \underline{\hspace{2cm}}$

ለ) $24 - 12 = \underline{\hspace{2cm}}$

ሐ) $60 - 20 = \underline{\hspace{2cm}}$

መ) $13 - 8 = \underline{\hspace{2cm}}$

አስሉ-

$$\begin{array}{r} \text{ሀ) } 87 \\ - 74 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሐ) } 75 \\ - 34 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሠ) } 64 \\ - 10 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሰ) } 23 \\ - 11 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሰ) } 54 \\ - 21 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{መ) } 90 \\ - 40 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ረ) } 99 \\ - 81 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሸ) } 88 \\ - 25 \\ \hline \end{array}$$

መቀነስ

ለምሳሌ:-

$$\begin{array}{r} \text{ሀ) } 80 \\ - 20 \\ \hline 60 \end{array}$$

80

- 20

= 60

መልመጃ-1 ሠ

1. የሚከተሉትን ድምሮች ፈልጉ::

ሀ) $23 + 34 = \underline{\hspace{2cm}}$

ሐ) $70 + 30 = \underline{\hspace{2cm}}$

ለ) $61 + 36 = \underline{\hspace{2cm}}$

መ) $61 + 37 = \underline{\hspace{2cm}}$

2. የሚከተሉትን በአሃዝ 9ፋ::

ሀ) ዘጠኝ አስሮች እና ሁለት አንዶች::

ለ) አንድ አስር እና ሰባት አንዶች::

ሐ) አምስት አንዶች እና ስድስት አስሮች::

መ) ስምንት አስሮች እና ስምንት አንዶች::

ሠ) ስድስት አስሮች እና ስምንት አንዶች::

ረ) ሁለት አስሮች እና ሁለት አንዶች::

3. የሚከተሉትን የቃላት ፕሮብሌሞች ፍቱ::

ሀ) እኔ አንድ ቁጥር አሰብኩ:: ከቁጥሩ ላይ አምስት ሲቀነስ ውጤቱ 32 ይሆናል:: እኔ ያሰብኩት ቁጥር ስንት ነበር?

ለ) በአንድ ክፍል ውስጥ 30 ተማሪዎች አሉ:: የወንዶቹ ተማሪዎች ቁጥር ከሴት ተማሪዎች ቁጥር በ 4 ይበልጣል:: በክፍሉ ውስጥ ስንት ወንዶች እና ሴት ተማሪዎች አሉ?

ሐ) ወ/ሮ በላይነሽ ከአንድ ሱቅ 8 ብርቱካኖች እና ከሌላ ሱቅ ደግሞ 3 ብርቱካኖች ገዙ:: በአጠቃላይ ከሁለቱ ሱቆች ስንት ብርቱካኖች ገዙ?

መ) የሁለት ተከታታይ ሙሉ ቁጥሮች ድምር 41 ነው:: ቁጥሮቹ እነማን ናቸው?

4. በመጽሐፍት መደርደሪያ ላይ 5 የሂሳብ፣ 8 የአካባቢ ሳይንስ እና 10 የእንግሊዘኛ መጽሐፎች አሉ::

ሀ. በመደርደሪያው ላይ ያሉት መጽሐፍት ብዛት ስንት ነው?

ለ. የእንግሊዘኛ መጽሐፍት ብዛት ከሂሳብ መጽሐፍት ብዛት በስንት ይበልጣል?

1.6 ሁለት ባለ ሁለት አሃዝ ሙሉ ቁጥሮችን በአለኝታ እና በብድር መደመር እና መቀነስ

ምሳሌ:- ሀ. $15 + 28$

አሃዝ	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
15	1	5
+ 28	+ 2	+ 8
= 43	3 + 1	13 = 10 + 3
	4	3

ለ. $\begin{array}{r} 68 \\ - 29 \\ \hline 39 \end{array}$

አሃዝ	የአስር ቤት	የአንድ ቤት	የአስር ቤት	የአንድ ቤት
60 + 8	60	8	50	18
20 + 9	20	9	- 20	9
			30	9
			30 + 9 = 39	

ተግባር 1.4

1. የሚከተሉትን አስሉ::

ሀ) $\begin{array}{r} 68 \\ + 57 \\ \hline \end{array}$

ሐ) $\begin{array}{r} 18 \\ + 66 \\ \hline \end{array}$

ሠ) $\begin{array}{r} 73 \\ + 88 \\ \hline \end{array}$

ሰ) $\begin{array}{r} 99 \\ + 11 \\ \hline \end{array}$

ሰ) $\begin{array}{r} 78 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$

መ) $\begin{array}{r} 64 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$

ረ) $\begin{array}{r} 18 \\ - 9 \\ \hline \end{array}$

ሸ) $\begin{array}{r} 38 \\ - 29 \\ \hline \end{array}$

2. የእኔ እድሜ ከወንድሜ እድሜ በ4 ዓመት ያንሳል:: የወንድሜ እድሜ አሁን 12 ዓመት ነው:: የእኔ እድሜ አሁን ስንት ነው?

3. ሰለሞን 3 መፅሐፍትን በ45 ብር ገዛ:: ሜሮን 2 ደብተሮችን በ 7 ብር ገዛች:: በጠቅላላው ሁለቱ ልጆች ስንት ብር ከፈሉ?

4. የሳጥኑን ዋጋ ፈልጉ::

ሀ) $18 - 7 = \square$

ሐ) $76 + 80 = \square$

ሠ) $49 - \square = 25$

ለ) $36 + \square = 45$

መ) $68 + \square = 93$

ረ) $\square + 55 = 80$

በአለኝታ የመደመር ስሌቶችን ውጤት ፈልጉ::

ምሳሌ:-

የ10 ቤት	የ1 ቤት
1	5
+ 2	8
4	3

የአንድ ቤቶችን ድምር $5+8 = 13$ ነገር ግን

$13 = 10+3$ እዚህ ላይ 10 ማለት 1 አስር ማለት ነው:: ስለዚህ 3 ፅፈህ/ሽ 13 ወደ አስር ቤት ውሰደው/ውሰጅው ይህም $1 + 1 + 2 = 4$ አስሮች ማለት ነው::

$$\begin{array}{r} \Lambda. \quad 68 \\ -29 \\ \hline 39 \end{array}$$

አንዶችን እና አስሮችን በቅደም ተከተል ቀንስ/ሽ። ከ8 አንዶች 9 አንዶችን መቀነስ አይቻልም። ስለዚህ ከ6 አስሮች ላይ 1 አስሮ (ወይም 10 አንዶች) በመበደር። 8 አንዶች እና 10 አንዶች 18 አንዶች ይሆናል። ከ18 አንዶች 9 አንዶችን ሲቀነስ 9 አንዶች ይቀራል። በመቀጠል ከ5 አስሮች ላይ 2 አስሮች መቀነስ ($5 - 2 = 3$)። ስለዚህ $68 - 29 = 39$

መልመጃ-1 ረ

1. ድምሩን አግኙ

$$\begin{array}{r} \text{ሀ.} \quad 25 \\ + 37 \\ \hline \\ \text{መ.} \quad 77 \\ + 23 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ለ.} \quad 44 \\ + 26 \\ \hline \\ \text{ሠ.} \quad 19 \\ + 74 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሐ.} \quad 69 \\ + 26 \\ \hline \\ \text{ሠ.} \quad 86 \\ + 13 \\ \hline \end{array}$$

2. ልዩነቱን አግኙ

$$\begin{array}{r} \text{ሀ.} \quad 78 \\ - 39 \\ \hline \\ \text{መ.} \quad 95 \\ - 59 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ለ.} \quad 86 \\ - 38 \\ \hline \\ \text{ረ.} \quad 90 \\ - 35 \\ \hline \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \text{ሐ.} \quad 97 \\ + 48 \\ \hline \\ \text{ሸ.} \quad 80 \\ - 56 \\ \hline \end{array}$$

1.7 በመደመር እና በመቀነስ እስከ 100 ባሉ ሙሉ ቁጥሮች የሚሰሩ የቃላት ፕሮብሌሞች

ተግባር 1.5

- አለም ትላንት 16 ዶሮዎችን፣ ዛሬ ደግሞ 11 ዶሮዎችን ሸጠች። በአጠቃላይ አለም ስንት ዶሮዎችን ሸጠች?
- ተሰማ በዘንድሮ የምርት ዘመን 10 ኩንታል ጤፍ፣ 16 ኩንታል ስንዴ እና 15 ኩንታል በቆሎ አመረተ። በአጠቃላይ በምርት ዘመኑ ምን ያህል ኩንታል እህል አመረተ?
- አንድ ተማሪ ከመኖርያ ቤቱ እስከ ት/ቤቱ ድረስ 10 ኪ.ሜ ተጓዘ። ተማሪው በደርሶ መልስ ምን ያህል ኪ.ሜ ተጓዘ?
- የስድስት አሥሮች፣ የሁለት አንዶች እና የሶስት አስሮች፣ የአራት አንዶች ጠቅላላ ድምር ስንት ነው?

የምዕራፍ የማጠቃለያ መልመጃዎች

ሀ. ለሚከተሉት ጥያቄዎች ትክክለኛ መልስ የያዘውን ፊደል ምረጡ።

1. ኤልሳ 3 ደብተሮችን እያንዳንዳቸውን በ 5 ብር ሒሳብ ገዛች። ኤልሳ በጠቅላላው ስንት ብር ከፈለች?
 ሀ. 35 ለ. 53 ሐ. 15 መ. 5
2. ዓለሙ ጧት ጧት 100 ሜትር ርቀት ይሮጣል። ይህንን ርቀት በ20 ደቂቃ ይጨርሳል። ዓለሙ በእያንዳንዱ ደቂቃ ስንት ሜትር ይሮጣል?
 ሀ. 5 ሜ ለ. 10ሜ ሐ. 20ሜ መ. 25ሜ
3. አንድ ሙሉ ቁጥር አሰብኩ። ከአሰብኩት ቁጥር ላይ 10 ስደምርበት ውጤቱ 15 ሆነ። ያሰብኩት ቁጥር ስንት ነበር?
 ሀ. 5 ለ. 4 ሐ. 3 መ. 2
4. የ16 የቀዳሚ ቀዳሚ ቁጥር ስንት ነው?
 ሀ. 15 ለ. 14 ሐ. 13 መ. 17
5. የ16 የተከታይ ተከታይ ቁጥር ስንት ነው?
 ሀ. 17 ለ. 18 ሐ. 19 መ. 15
6. የተሰጡትን ሙሉ ቁጥሮች በመተንተን ባዶ ቦታውን ሙሉ።
 ለምሳሌ፡- $75 = 70 + 5$
 ሀ. $65 = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{5}$ መ. $99 = \underline{\hspace{2cm}} + 9$
 ለ. $78 = \underline{\hspace{2cm}} + \underline{\hspace{2cm}}$ ሠ. $100 = \underline{\hspace{2cm}} + 10$
 ሐ. $87 = \underline{80} + \underline{\hspace{2cm}}$
7. የሚከተሉትን አስሉ።
 ሀ. ከሰባት አስሮች ላይ ሦስት አስሮችን ብትቀንሱ ልዩነቱ ስንት ይሆናል?
 ለ. ዘጠኝ አስሮችና ስምንት አንዶች በአሀዝ ሲገለጽ ነው።
 ሐ. የአስራ አራት እጥፍ ስንት ነው?
8. የአንድ ሒሳብ መፅሐፍ ዋጋ 20 ብር ቢሆን የሦስት ተመሳሳይ መፅሐፍት ዋጋ ስንት ብር ይሆናል?
9. ብርሀኑ 45 እንቁላል ጣይ ዶሮዎች እና 15 በጎች ገዝቶ ያረባል። ብርሀኑ በድምሩ ስንት የቤት እንስሳት አሉት?
10. ቀንሱ ሀ. 87 ለ. 98 ሐ. 92
 - 19 - 79 - 64
11. ድምሩን አግኙ።
 ሀ. 47 ለ. 56 ሐ. 87
 + 25 + 43 + 12
12. በ0 እና በ100 መካከል የሚገኙ ሙሉ ቁጥሮችን በአስር በአስር ርቀት በሠንጠረዥ አስቀምጡ።